

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma:	Kfv.II.37.204/2018/5.
A tanács tagjai:	Dr. Tóth Kincső a tanács elnöke Dr. Márton Gizella előadó bíró Dr. Rothermel Erika bíró
A felperes:	Tiszavasvári Város Önkormányzata (4440 Tiszavasvári, Városház tér 4.)
A felperes képviselője:	Dr. Vaskó Ügyvédi Iroda Dr. Vaskó László ügyvéd (4400 Nyíregyháza, Korányi Frigyes utca 12.)
Az alperes:	Egyenlő Bánásmód Hatóság (1013 Budapest, Krisztina krt. 39/B.)
Az alperes képviselője:	Dr. Gregor Katalin jogi szakvizsgálóval rendelkező szervezeti képviselő
Az alperesi beavatkozó:	Társaság a Szabadságjogokért (1136 Budapest, Tátra utca 15/B.)
Az alperesi beavatkozó képviselője:	Dr. Hüttl Tivadar ügyvéd (1136 Budapest, Tátra utca 15/B. I. emelet 1.)
A per tárgya:	az egyenlő bánásmód tárgyában hozott határozat bírósági felülvizsgálata
A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:	a felperes
A felülvizgálni kért jogerős határozat:	Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.K.31.719/2017/14. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.K.31.719/2017/14. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló releváns tényállás

- [1] Az alperesi beavatkozó mint közérdekű igényérvényesítő 2016. március 8-án az alpereshez kérelmet nyújtott be, amelyben arra hivatkozott, hogy a felperes a Becsület Légiója Egyesülettel (a továbbiakban: Becsület Légiója) való együttműködéssel, a Becsület Légiója Tiszavasvári cigánytelepein történő, emberi méltóságot sértő tevékenységének támogatásával zaklatást valósít, illetve valósított meg a településen mélyszegénységben élő romákkal szemben. Sajtóhírekre hivatkozva előadta, hogy a felperes 2016. február 15. napján megállapodást kötött a Becsület Légiója Egyesülettel, amelynek vezetője Orosz Mihály Zoltán, Érpatak község polgármestere, az ún. „érpataki modell” megalkotója, aki magát társadalmi integrációs szakértőnek tekinti. Az ún. „érpataki modell” a rendteremtés elvére épül, amely szerint a közösség két csoportra tagolódik: az építőkre és a rombolókra, az előbbieket segíteni, az utóbbiakat akadályozni kell. A rombolók elleni fellépés során őket ún. „törvényszembesítési eljárás” alá kell vonni, ami azt jelenti, hogy meg kell vizsgálni az adott személy betartja-e a törvényeket. A cél az, hogy a romboló megváltozzon, elköltözzön vagy börtönbe kerüljön. Ezeket az elképzeléseket Orosz Mihály Zoltán az interneten és egyéb nyilvános fórumokon terjeszti. A kérelemhez csatolt, a képviselő-testületi ülésre előkészített együttműködési megállapodás-tervezet szerint az alapjogok érvényesülése, az önkormányzati feladatellátás hatékonyabbá tétele, a helyi társadalmi integrációs folyamatok fokozása, a békés magyar-cigány együttélés, a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése, a rendészet, rendteremtés, közrendvédelem és bűnmegelőzés, a hulladékgazdálkodás, a környezetvédelem, a közvagyon megóvásával kapcsolatos feladatok hatékonyabbá tétele, illetve ezek érdekében az illetékes állami és önkormányzati szervek, a civil szervezetek közötti információáramlás és együttműködés fokozása érdekében az egyesület szakértői és tanácsadói feladatok ellátását vállalja az önkormányzat illetékességi területén. A megállapodásról döntő 2016. február 15-i képviselő-testületi ülésre dr. Fülöp Erik Tiszavasvári polgármestere meghívta a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom vezetőjét, Zagyva György Gyulát, valamint Érpatak polgármesterét, Orosz Mihály Zoltánt, Volner Jánost, a Jobbik Magyarországért Mozgalom párt akkori alelnökét. Az ülésen az érpataki polgármester az érpataki modell módszertanát felvázolta. Az ülés során többször is szóba került a mindennapos uzsora, a gyermekek veszélyeztetése, a békés magyar-cigány együttélés, a gyermekvédelmi jelzőrendszer működésének hatékonyabbá tétele, rendészeti, bűnmegelőzési, hulladékgazdálkodással összefüggő feladatokra vonatkozó együttműködés. Az alperesi beavatkozó utalt arra, hogy az atlatszo.hu videót készített az ülésről, melyből kiderül, hogy a Széles út és Keskeny út környékére, a legnagyobb szegregátumra koncentrál az együttműködés.
- [2] Az alperesi beavatkozó előadta továbbá, hogy az együttműködés célja az érpataki modell implementálása, a mélyszegénységben élő roma lakosok zaklatása, megfélemlítése folyamatos razziázással, ellenőrzéssel, feljelentések, hatósági bejelentések tételével. A megállapodás hatásának volt betudható, hogy a megállapodás megkötését követő napon Tiszavasváriban pánik tört ki az egyik cigánytelepen, a szülők tömegesen vették ki gyerekeiket az óvodából, iskolából.
- [3] Utalt arra is, hogy mulasztással is megvalósítható a zaklatás, ha a felperes az egyes szélsőséges civil szervezetek által a roma lakossággal szemben kialakított megfélemlítő, ellenséges, megalázó, támadó környezet felszámolása érdekében nem tesz semmit vagy azt támogatja.
- [4] Az alperes az eljárás megindításáról 2016. május 4-én értesítette a felperest.
- [5] Az alperes az eljárása során nyilatkozattételre hívta fel a felperest, aki ennek eleget tett, tanúkat hallgatott meg, köztük a Becsület Légiója képviselőjét, Orosz Mihály Zoltánt, továbbá

Kfv.II.37.204/2018/5.

meghallgatta a felperesi önkormányzat polgármesterét, alpolgármesterét is, valamint megvizsgálta a felperes Integrált Településfejlesztési Stratégiáját, az interneten elérhető Tiszavasvári Mintaprogram elnevezésű, 12 részből álló videósorozat felvételeit, – köztük kiemelten értékelve a Tiszavasvári - Miért nem adnak pénzt, Tiszavasvári - Több száz gyermeket rettegésben tartottak, Tiszavasvári - Milyen uzsorás?!, Harc a bűnözés ellen elnevezésű feltételeket –, a 2016. február 15-i, a megállapodást elfogadó képviselő-testületi ülésről készült felvételt. Az alperes a bizonyítékokat úgy értékelte, hogy a megállapodás alapján a szegregátumban élők emberi méltóságát sértő tevékenység folyt. A szegregátum lakóinak rendszeresen azzal kellett szembesülniük, hogy lakóingatlanuk környezetében kérdéseket szegeznek nekik, kioktatják, életmódjukról, illetve arról faggatják őket, hogy egyes szabályokat ismernek-e, azokat betartják-e, munkájukat miként végzik. Éjszakai nyugalomban megzavarják őket, miközben képmásukat és hangjukat a tiltakozásuk ellenére is rögzítik, nyilvánosságra hozzák. Az alperes megítélése szerint az ilyen eljárás már önmagában nagymértékben sérti az emberi méltóságot, amit súlyosbít, ha azt a helyi hatalom képviselőjének támogatása mellett csoportosan megjelenő idegenek, illetve a lakosok által kifogásolt személyek végzik. Az ilyen fajta „jelenlét” a szegregátum lakóinak életében, továbbá nyomorúságos körülményeiknek bemutatása oly módon, hogy azokkal kapcsolatosan folyamatosan saját felelősségüket, önhibájukat hangsúlyozzák, alkalmas velük szemben megszegyenítő, megalázó, ellenséges környezet kialakítására. Mindezek mellett – különösen az éjszakai ellenőrzések – félelmet is keltettek az érintettekben, amit nem cáfol az sem, hogy az eljárás során a felperes által indítványozott tanúk meghallgatásukkor azt vallották ezt a félelmet nem érzékelték. Az, hogy a történeteket a szegregátum közösségének tagjai nem azonos módon értékelték, illetve abban nem voltak mindannyian érintettek, maga a roma közösség is megosztott volt, nem csökkenti a fentiekben leírt magatartás emberi méltóságot sértő jellegét, és nem zárja ki személyek nagyobb csoportjával szemben a zaklató környezet kialakulását védett tulajdonságaikkal összefüggésben (társadalmi származás, vagyoni helyzet, nemzetiséghez tartozás).

- [6] A megállapodás megkötése előtti időszak tekintetében – az alperes megítélése szerint – nem volt megállapítható az önkormányzat részéről olyan intézkedés, amely az egyesület Tiszavasváriban végzett tevékenységének támogatásaként értékelhető. A megállapodás megkötésének idején az önkormányzatnak már pontosan tudnia kellett, hogy az együttműködés milyen konkrét tevékenységgel fog járni és annak része lesz a fent leírt, az emberi méltóságot sértő magatartás, amit az ellenőrzések, bejárások alkalmával az önkormányzat egyes képviselői a jelenlétükkel is támogattak. Hangsúlyozta az alperes, hogy az önkormányzat felelőssége megállapítható az egyesülethez tartozó személyek által végzett, az egyenlő bánásmódot sértő tevékenységért, mert a polgármester ismerte az érpataki modellel kapcsolatosan végzett tevékenységet, „tananyagokat”, a közzétett videókon a polgármester is rendszeresen feltűnik, nyilatkozik, és az elismert tények alapján egyes helyszíni bejárásokon a polgármester, az alpolgármesterek, továbbá képviselő-testületi tagok is részt vettek. Az önkormányzat felelőssége a felvételek készítésével és az interneten történő megjelentetésével összefüggésben is megállapítható. Az önkormányzat számolt is vele, hogy a megállapodással kapcsolatos tevékenységről készült felvételek nyilvánosság elé kerülnek, mert a bejárások egy része szándékolttan a sajtó nyilvánossága előtt zajlott. A megállapodás tényére és a feltárt körülményekre tekintettel a felperes részéről eljáró személyek nem hivatkozhatnak arra – mutatott rá –, hogy az önkormányzattól függetlenül, magánszemélyként tevékenykedtek.
- [7] Az alperes 2016. február 16-án, a megállapodás aláírását követő napon keltett pánikhangulat kapcsán nem találta megállapíthatónak, hogy közvetlenül a megállapodás, illetve az annak alapján végzett tevékenység váltotta ki a pánikhangulatot, az érintett tanúk sem tudták megjelölni a pánikkeltő hír forrását, így e körben az alperesi beavatkozó kérelmét nem találta megalapozottnak. Az alperes az eljárás során számos tanút hallgatott meg, mind a felperes,

Kfv.II.37.204/2018/5.

mind az alperesi beavatkozó által indítványozott személyek közül, a tényállást tisztázottnak tekintette, ezért a további tanúk meghallgatására irányuló indítványt mellőzte.

- [8] Mindezek alapján az alperes a 2017. május 11-én meghozott EBH/166/10/2017. számú határozatával megállapította, hogy a felperes az egyesülettel 2016. február 15. napján megkötött megállapodás és az annak alapján végzett tevékenység révén megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, és zaklatást valósított meg Tiszavasvári Város szegregátumban élő lakosságával szemben, amikor a támogatásával és részvételével zajló bejárásokon, ellenőrzéseken az egyesület képviselőiben fellépő személyek az emberi méltóságot sértő magatartást tanúsítottak az ott lakók társadalmi származásával, vagyoni helyzetével, valamint roma nemzetiséghez tartozásával összefüggésben. Az alperes megtiltotta a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását, elrendelte a jogerős határozat közzétételét, egyúttal a felperessel szemben 300.000 forint bírságot szabott ki és kötelezte az eljárási költség megfizetésére. Az alperes az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv). 8. § e), p) és q) pontja, 10. § (1) bekezdése, 7. § (1) bekezdése, 4. § b) pontja alapján hozta meg határozatát.

A felülvizsgálati kérelem szempontjából lényeges kereseti kérelem és az alperes, az alperesi beavatkozó ellenkérelme

- [9] A felperes keresetet nyújtott be az alperes határozatának felülvizsgálata iránt. Vitatta a tényállást, állítva, hogy 2016. február 15. napján nem kötött együttműködési megállapodást az egyesülettel. Az alperes a határozatában a 2016. február 15. napján kötött együttműködési megállapodást és az ennek alapján végzett tevékenységet tekintette az egyenlő bánásmód követelményébe ütközőnek. Ennek megfelelően csak a felperes támogatásával és részvételével zajló bejárások, ellenőrzések voltak relevánsak az ügyben, ezért nem bírtak jelentőséggel azok a bejárások, ellenőrzések, amelyek nem a felperesi önkormányzat támogatásával és részvételével zajlottak. A határozat indokolása ennek ellentmondóan azokat a bejárásokat és ellenőrzéseket is jogellenesnek tekintette, amelyeken a felperes nem vett részt. Az alperes ténylegesen az egyesület tevékenységét tartotta jogsértőnek, amelyért a felperes nem tehető felelőssé. Sérelmezte, hogy a hatóság további tanúmeghallgatásra irányuló indítványát elutasította. Álláspontja szerint nem állapítható meg a határozatból, hogy a felperes milyen módon, milyen magatartással sértette meg az egyenlő bánásmód követelményét. Állította azt is, hogy az alperesi beavatkozó nem valószínűsítette a védett tulajdonság és az állított hátrány közötti oksági kapcsolatot. Az egyesület már a megállapodás aláírása előtt is tevékenykedett Tiszavasváriban, ezért a megállapodás megkötése és a beavatkozó által kifogásolt egyesületi tevékenység között nem áll fenn ok-okozati összefüggés. Állítása szerint a képviselő-testület tagjainak kötelezettsége is a lakosok korrekt tájékoztatása, az információgyűjtés, a szabálytalan áramvételezés megszüntetése, ezért a bejárásokon való részvételük nem lehet jogsértő és jogszabály nem tiltja, hogy a hivatalos személyeket más állampolgárok kísérhessék az információgyűjtés során. Hangsúlyozta az egyesület csupán tanácsadó tevékenységet látott el.

[10] Az alperes a kereset elutasítását indítványozta a határozatában foglaltakat fenntartva.

[11] Az alperesi beavatkozó szintén a kereset elutasítását indítványozta.

Az elsőfokú ítélet és a felülvizsgálat szempontjából releváns indokolása

- [12] Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló iratok alapján azt állapította meg, hogy maga a felperes sem kifogásolta az eljárás során, hogy a megállapodás nem 2016. február 15-én jött létre, beadványában csak arra hivatkozott, hogy a 47/2016. (II. 15.) Kt. számú képviselő-testületi határozatával döntött az együttműködési megállapodás megkötéséről. Tényként

Kfv.II.37.204/2018/5.

állapítható meg, hogy a 2016. február 15-i képviselő-testületi ülés napirendjén szerepelt az együttműködési megállapodás, annak jóváhagyása aznap megtörtént. Amennyiben mégis elírás található a határozat rendelkező részében a megállapodás megkötésének dátumát illetően, úgy abban az esetben a bíróság szerint az az ügy érdemét nem érintő eljárási jogsértés, mert nem önmagában a megállapodás megkötése volt a jogsértő, hanem az annak nyomán megvalósított összehangolt magatartás. Az alperes is a megállapodás és az annak alapján végzett tevékenység révén találta megállapíthatónak az egyenlő bánásmódra vonatkozó követelmények megsértését, így a megállapodás tényleges aláírásának dátumától függetlenül, a határozat indokolásából egyértelműen kitűnik, hogy melyek azok a cselekmények, amelyeket az alperes vizsgált és jogsértőnek talált. A megállapodás csupán kiinduló pont volt, az együttműködés nyomán valósultak meg a zaklatásként értékelt magatartások.

- [13] A zaklatás ismerveit vizsgálva a bíróság rámutatott, hogy a zaklatás nem feltétlenül szándékos magatartás, e körbe tartoznak azok a magatartások is, amelyeknek hatása a megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszegyenítő vagy támadó környezet kialakítása. Az Ebktv. 10. § (1) bekezdésének nyelvtani értelmezését is alapul véve kifejtette, hogy a jogalkotó az emberi méltóságot sértő magatartást szankcionálja, amelybe beleértendő minden egyéb, olyan természetű magatartás is, amely a védett tulajdonság alapján megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszegyenítő vagy támadó környezetet eredményez. Az eljárást kezdeményező panaszos szubjektív benyomásait is kell értékelni, mert a személyére vetített esetleges megalázó, támadó légkört leginkább a diszkriminációt elszenvedő vagy az eljárást kezdeményező személy nyilatkozata alapján lehet megítélni. E tárgykörben objektív megerősítést jelentenek a tanúk nyilatkozatai, illetve más rendelkezésre álló bizonyítékok. A zaklatás abban az esetben állapítható meg, ha az emberi méltóságot sértő szexuális vagy egyéb természetű magatartás – amely az Ebktv. 8. §-ában foglalt védett tulajdonsággal függ össze –, célja vagy hatása a megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszegyenítő vagy támadó környezet kialakítása. A felperes a védett tulajdonság fennállását nem vitatta, és azt sem, hogy a beavatkozó által kifogásolt tevékenység több védett tulajdonságot is érintett. Az eljárást megindító beadványban az Ebktv. 19. § (1) bekezdésében foglalt valószínűsítés hiányát kifogásoló kereseti kérelem kapcsán rámutatott, hogy a hatóság az eljárás megindításakor az egyenlő bánásmód követelményének tényleges megsértését még nem vizsgálja, kizárólag azt ellenőrzi, hogy elegendő indokolást tár-e elé az eljárás megindítója azzal összefüggésben, hogy legalább valószínűsíteni lehessen az egyenlő bánásmód követelményébe ütköző magatartások valamelyikét. A bíróság megítélése szerint az alperesi beavatkozó eljárást megindító beadványa a valószínűsítéshez kellő adatot, információt szolgáltatott. Rámutatott, hogy az alperes a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként jogszerűen jutott arra a következtetésre, hogy az egyesület nevében fellépő személyek tevékenységéről a felperes egyértelmű információkkal rendelkezett, mert egyrészt ismertek voltak előtte a bejárás során tapasztaltak alapján az ott zajló cselekmények, másrészt az egyesület a megállapodás tartalma szerint minden hónapban köteles is volt beszámolni a felperes felé, továbbá a polgármester is nyilatkozott a szemléken történő részvételéről, valamint Orosz Mihály Zoltán a meghallgatásán ki is jelentette, hogy „mindenki tudta városban, hogy ki vagyok és hogy közszereplő vagyok”. A tanúként meghallgatott roma személyek is ismerték az „érpataki” kifejezést és a videófelvételeken a polgármester és a képviselő-testület tagjai is feltűntek, ismert és elismert tény volt, hogy egyes bejárásokon maguk is részt vettek. Az Ebktv. preambulumból következően a jogalkotói cél a hatékony jogvédelem biztosítása a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára. Ez az önkormányzatokat is kötelezi arra, hogy aktív segítséget nyújtsanak az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás előmozdításában, de az is kötelezettségük, hogy passzív magatartásukkal ne segítsék elő a fenti hatékony jogvédelmet veszélyeztető, sértő magatartást. Az önkormányzatok a területükön megvalósuló diszkriminatív tevékenységeket legenyhébb formájukban is kötelesek felszámolni. Az önkormányzatok felelősségüket e körben nem

Kfv.II.37.204/2018/5.

menthetik ki látszólag semleges intézkedésekre, avagy formálisan tanácsadásra vonatkozó megállapodásra utalással, ha ezen lépések hatása tömeges jogsértések megvalósítása. Az együttműködés keretében tett intézkedéseket, szemléket, bejelentéseket nem lehet egyedi esetekként kezelve önállóan vizsgálni, mert e magatartások – azok volumene, kivitelezése, módszerei, összehangolt kifejtése nyomán – valójában megfélemlítő, jogállamot megkerülően „megregulázó”, megalázó akciók voltak. A felperes által hivatkozott kommunikáció, a lakosok felé történő érdeklődés, párbeszéd kétoldalú kommunikációt feltételez, azonban a jelen ügyben provokatív, megfélemlítő kommunikáció zajlott. A valódi integrációt még kisegítő jelleggel sem kísérhetik olyan rendteremtő akciók, amelyek a védett tulajdonsággal rendelkező személyek emberi méltóságát sértik. A védett tulajdonsággal rendelkezők által elkövetett jogsértések esetében a jogellenes cselekmények kivizsgálása az adott feladatra létrehozott állami szerv eljárásának kezdeményezésével érhető el. Az adott feladatra hatáskörrel felruházott hivatalos szervek megkerülése esetén, egyéni „éjszakai” akciók kivitelezésével – melynek megvalósítási módja kifejezetten sérelmes az azt elszenvedők számára – könnyen olyan helyzetbe sodródhatnak a résztvevők, ahol a „jog uralma” elvész, melynek helyébe az önkény, az önbíráskodás léphet. Ennek megakadályozása az önkormányzat feladata többek között. Hangsúlyozta a bíróság, hogy az alperes nem a képviselő-testületi tagok szegregátumokat érintő helyszíni tájékozódását, nem az illegális cselekmények felszámolására tett kísérleteket kifogásolta, hanem az önkormányzat támogatásával, tudtával megvalósuló feladat-megvalósításnak olyan módját, amely megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszegyenítő vagy támadó környezet kialakításával járt. Az alperes a határozatában számot adott az általa értékelt bizonyítékokról, számos tanút meghallgatott, és a további tanúbizonyítás mellőzésének is kielégítő indokát adta a tényállás tisztázottságára való utalással. A feltárt objektív bizonyítékok, helyszíni felvételek, „tananyagok”, tanúnyilatkozatok alkalmasak voltak a zaklatás megállapítására. A bíróság is úgy ítélte meg, hogy a teljes körűen feltárt tényállás alapján a perben sem volt szükség további bizonyításra, ezért az erre irányuló felperesi indítványt elutasította.

- [14] Mindezek alapján a bíróság azt állapította meg, hogy az alperes megalapozott és törvényes határozatot hozott, ezért ítéletével a felperes keresetét elutasította.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [15] A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az alperes határozatának hatályon kívül helyezését, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 1. § (1)-(2) bekezdéseit, 2. § (1)-(3) bekezdéseit, 4. § (1) bekezdését, 35. § (1) bekezdését, 37. § (1) bekezdését 72. § (1) bekezdés e/ea) pontját, 50. § (1), (4)-(6) bekezdéseit, az Ebktv. 4. §-át, 8. § d), e) pontját, 10. § (1) bekezdését, 19. § (1) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206. § (1) bekezdését, 221. § (1) bekezdését, 2. § (1) bekezdését, 1. §-át.
- [16] Sérelmezte, hogy a bíróság a tanú meghallgatására irányuló bizonyítási indítványát elutasította, és jogszerűnek tartotta az alperes által a tanúmeghallgatásokra vonatkozó bizonyítási indítvány elutasítását. Álláspontja szerint a hatóság a tényállást nem tisztázta, ezért jogsértő volt a további tanúbizonyítási indítványainak elutasítása, mert ezzel akarta bizonyítani azt, hogy a felperes részvételével zajló bejárásokon, ellenőrzéseken nem valósult meg jogsértő cselekmény. Hangsúlyozta, hogy az eljárás tárgya nem az önkormányzat magatartása, hanem az egyesülethez köthető személyek által megvalósított magatartás volt. Előadta, hogy 2015. november és 2016. február 16. között semmiféle együttműködési megállapodás nem volt a

Kfv.II.37.204/2018/5.

felperes és az egyesület között. Ezt a körülményt a bíróság nem értékelte. A bíróság annak sem tulajdonított kellő figyelmet, hogy 2016. február 15-én nem jött létre megállapodás. E tekintetben a határozat nem csupán elírást tartalmaz, hanem téves tényállás megállapítást. Az Ebktv. 4. §-a alapján az Ebktv. hatálya az egyesületre nem terjed ki, ezért az egyesület képviselőjében fellépő személyek magatartása jogellenességének következményét hárították a felperesre, aki viszont az Ebktv. hatálya alá tartozik. A határozat ellentmondásos abban a tekintetben is, hogy a rendelkező rész szerint a 2016. február 15-i megállapodás és az ennek nyomán végzett tevékenység által valósult meg a jogsértés, míg a határozat indokolása szerint mindazon bejárások és ellenőrzések tekintetében jogellenességet állapítottak meg, azokon a bejárásokon és ellenőrzéseken is, amelyeken a felperesi önkormányzat nem vett részt, csak az egyesület képviselői, tagjai. Állította, hogy az eljárást megindító kérelemben a beavatkozó nem tett eleget az Ebktv. 19. § (1) bekezdése szerinti valószínűsítés követelményének és nem állt fenn a védett tulajdonság és az állított hátrány közötti ok-okozati összefüggés sem, melyre tekintettel a kérelmet el kellett volna utasítani. Az alperesi határozat is hiányos, abból nem állapítható meg, hogy a felperes mi módon és milyen magatartással sértette meg az egyenlő bánásmód követelményét.

- [17] Kifejtette, hogy nem lehet védett tulajdonság a szabálytalan áramvételezéshez, áramlopáshoz való jog, nem lehet védett tulajdonság a gyereknevelés elhanyagolásához való jog, sem a szemet közterületen való elhelyezéséhez való jog, továbbá az egészségre ártalmas, járványveszélyes környezetben való gyermeknevelés, az egészségtelen, ártalmas, járványveszélyes lakhatáshoz való jog. Életszerű, hogy azokban a személyekben – akik szabálytalanul vételeznek áramot, gyermekeikről nem gondoskodnak elvárható módon, munkát nem végeznek, megélhetési forrásnak tekintik a családi pótlékot, a segélyezést –, félelmet vált ki, ha hivatalos személy vagy nem hivatalos személy azt helyezi kilátásba, hogy jogszabályban biztosított jogával élni fog, feljelentést tesz szabálysértés vagy bűncselekmény elkövetése miatt, illetve kiskorú veszélyeztetése miatt bejelentést tesz a gyámhatósághoz vagy más hatósághoz. Az önkormányzat kötelezettsége megismerni az adott településen kialakult viszonyokat, ezért kötelessége a megfelelő korrekt tájékozódás, melynek egyik módja a településrész bejárása, információgyűjtés. Az önkormányzatnak kötelezettsége megakadályozni a szabálytalan áramvételezést, figyelmeztetni a lakosokat, hogy a szemetet nem a közterületen kell elhelyezni, a gyermekek után kapott támogatást, segélyt, családi pótlékot a gyermekekre kell költeni és el kell kerülni az uzorázást, munkavállalásból kell finanszírozni a megélhetést. Az együttműködési megállapodás alapján az egyesület csupán tanácsadó tevékenységet látott el. A megállapodásból nem következik, hogy az egyesületnek a szegregátumban bármilyen tevékenységet kellett végeznie. Hangsúlyozta, hogy a településért való felelősség miatt nem minősülhet zaklatásnak a polgármester vagy a képviselő-testület tagja általi bejárás, ellenőrzés végzése, lakossági fórum szervezése. Jogszabály nem tiltja, hogy a polgármester, vagy/és a képviselő-testület tagja által végzett bejárásokon más személyek is elkísérjék az önkormányzat képviselőjét. Az önkormányzat nem készített sem videó-, sem hangfelvételt és nem is tett közzé kép- és hangfelvételt. Mindebből következően álláspontja szerint a felelőssége is jogsértően került megállapításra.

- [18] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte annak helyes indokai alapján.
- [19] Az alperesi beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [20] A felperes felülvizsgálati kérelme alaptalan.

Kfv.II.37.204/2018/5.

- [21] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 272. § (2) bekezdése és 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között, az abban konkrétan megjelölt jogszabálysértések körében vizsgálta felül. Azt érintő felülvizsgálati kérelem hiányában a Kúria a felülvizsgálati kérelemmel nem támadott ítéleti rendelkezéseket – így az eljárási jogsértések körében hozott döntéseket – nem vizsgálta.
- [22] A Kúria a rendelkezésre álló iratokat átvizsgálva megállapította, hogy a képviselő-testület a megállapodás megkötéséről a 2016. február 15. napján tartott képviselő-testületi ülésen döntött. Ettől függetlenül a megállapodás megkötésének tényleges időpontja 2016. február 16. volt. Ez a keltezésbeli eltérés a határozat rendelkező részében rögzített február 15-i időponthoz képest nem jelenti az alperesi határozat ténybeli megállapításainak tévedését, így a tényállás téves vagy hiányos megállapítását, mert a hatóság a megállapodáshoz (azaz annak létrejöttéhez) képest vizsgálta a felperes és az egyesület tevékenységét, továbbá az egy napos eltérés alapján nem állapítható meg az alperesi határozat kapcsán az ügy érdemére kiható jogsértés sem. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg ezzel összefüggésben azt is, hogy a felperes az egyenlő bánásmód követelményének megsértése tárgyában indított eljárásban a hatóság előtt ezt a téves időpont megjelölést nem javította ki, nem hívta fel erre a hatóság figyelmét.
- [23] A tényállás lényege az volt, hogy a felperesi önkormányzat megállapodást kötött az egyesülettel és ezen megállapodás alapján a felperes támogatásával és tudtával végezte az egyesület – számos esetben a polgármester, illetve a képviselő-testületi tagok jelenlétében – a „terepbejárásnak”, „razziának”, „járőrözésnek” is nevezett tevékenységet, amely a szegregátumban élő lakosság megfélemlítését, megregulázását célozta. Az alperes határozata 14-16. oldalán értékelt és kiemelt videófelvevételek egyértelműen alátámasztották a zaklatásnak tekintett magatartások elkövetését, amelyekről a tanúvallomások és a videófelvevételek tanúsága szerint az önkormányzat tudott, abban támogatólag részt vett, és nem tett semmit a zaklatások megelőzése vagy megszüntetése érdekében. A felperes a bizonyítékok tükrében alaptalanul hivatkozott arra, hogy a zaklatást nem ő, hanem az egyesület tagjai követték el, ezért felelősség nem terhelheti. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a zaklatás az önkormányzat, mint a helyi hatalom képviselőinek támogatása mellett zajlott az önkormányzat tudtával és így beleegyezésével. A felperesnek azon hivatkozása, hogy az egyesület már a megállapodás megkötése előtt időszakban is működött a felperes illetékességi területén, nem bírt jelentőséggel, mert a megállapodás megkötése előtti időszakra az alperes nem is állapított meg jogsértést (határozat 17. oldal utolsó bekezdése). A rendelkezésre álló bizonyítékok alátámasztották azt is, hogy az egyesület nem csupán tanácsadó tevékenységet látott el az önkormányzat részére. A felperes felelősségét nem menti, hogy nem tett semmit a zaklatás megszüntetése érdekében, és az sem menti, hogy arra hivatkozott, hogy kötelezettsége volt a szegregátumban élőkkel felvenni a kapcsolatot, tájékozódni és a jogsértések tekintetében intézkedést tenni. A Kúria rámutat, hogy az egyes jogsértések tekintetében szükséges intézkedések megtétele nem járhat egyúttal zaklató magatartással, megfélemlítő, megalázó bánásmóddal együtt.
- [24] A felperes álláspontjával szemben nem az egyesület helyett és az egyesület tevékenységéért viseli a felelősséget, hanem saját támogató magatartásáért, esetleges passzív hozzáállásáért, mert a megállapodás alapján tisztában volt azzal, hogy az egyesület milyen tevékenységet fog ellátni, a bejárásokon, ellenőrzéseken maga is megtapasztalta a hátrányos megkülönböztetést, a zaklatást, az egyenlő bánásmód megsértését és annak megszüntetésére mégsem tett semmilyen intézkedést.
- [25] A felperes kifogásai kapcsán a Kúria megjegyzi, hogy az Ebktv. 19. § (1) bekezdése értelmében

Kfv.II.37.204/2018/5.

az eljárást megindító félnek, illetve a közérdekű igényérvényesítőnek valószínűsítene kell a hátrányt, a hátrány és a védett tulajdonság közötti ok-okozati összefüggést. Arra a felperes helytállóan hivatkozott, hogy a valószínűsítés a bizonyítottság egy alacsonyabb foka. A közérdekű igényérvényesítő az eljárást megindító kérelmében a valószínűsítésnek eleget tett, mert a megállapodásra tekintettel állította, hogy a megállapodás megkötésével az önkormányzat egy önkormányzati feladatok ellátására alkalmatlan civil szervezetnek a cigánytelepen mélyszegénységben élőket megalázó, megregulálni akaró, rendszeres zaklató tevékenységét támogatja, és teszi lehetővé. Állítását sajtóhírekre, a megállapodásra, a képviselő-testületi ülésen elhangzottakra, videófelvetelekre alapítva kellően valószínűsítette, rámutatva az ok-okozati összefüggésre is a hátrány és a védett tulajdonság között. Mindezek alapján a Kúria a felperesnek az Ebktv. 19. § (1) bekezdésének megsértésére vonatkozó kifogását alaptalannak találta.

- [26] A Kúria nem találta megalapozottnak a felperesnek a tényállás tisztázatlanságát érintő, illetve a bizonyítási indítvány elutasításával kapcsolatos kifogását sem. Az alperes helytállóan mutatott rá arra, hogy az eljárása során számos tanút hallgatott meg, a tényállás tisztázott volt, ezért további bizonyításra nem volt szükség. A határozatában a tanúbizonyítási indítvány mellőzésének megfelelő indokát is adta, indokaival a Kúria is egyetért. Az elsőfokú bíróság is helytállóan állapította meg, hogy további tanúbizonyításra nincs szükség, ezért a felperes bizonyítási indítványát jogszerűen utasította el, az elutasítást megfelelően indokolva. A bírói mérlegelés szabadsága miatt a kellően indokolt eljárás felülmérlegelésére a Kúriának nincs jogköre. Mindezek alapján megállapítható, hogy a felperes által hivatkozott Ket. 50. § rendelkezései, a Ket. alapelvei, továbbá a Pp. 206. § (1) bekezdése, 221. § (1) bekezdése megsértésre nem került.
- [27] A felperes arra is alaptalanul hivatkozott, hogy az alperesi határozatból nem állapítható meg, hogy milyen magatartással követett el jogsértést. Ahogy már a Kúria fentebb rámutatott, a felperes támogatásával, tudtával végzett zaklató magatartás tanúsítása merítette ki az Ebktv. 8. § e), p), q) pontja alapján a 7. § (1) bekezdése és 10. § (1) bekezdése megsértésének megállapítását a 4. § b) pontjára is tekintettel.
- [28] Mindezek alapján a Kúria azt állapította meg a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályokat nem sértette meg, az elsőfokú bíróság körültekintő, alapos eljárást követően minden részletre kiterjedően indokolta a döntését, ezért azt a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [29] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [30] Az alperest a felülvizsgálati eljárás során jogi szakvizsgálóval rendelkező alkalmazott képviselte, ezért jogi képviselő hiányában az alperes részére költség nem volt megállapítható. Az alperesi beavatkozóknak a felülvizsgálati eljárás során költsége nem merült fel, ezért arról rendelkezni nem kellett [Pp. 78. § (2) bekezdése].
- [31] A felperes személyes illetékmentessége folytán a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Kfv.II.37.204/2018/5.

Budapest, 2019. április 10.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Márton Gizella s.k. előadó bíró, Dr. Rothermel Erika s.k. bíró